

به نام خدا

تأثیر سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی بر وضعیت مالی شرکت با نقش تعدیلگر سیستم کنترل مدیریت

مؤلف :

حمید علی دوست

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۴)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : علی دوست، حمید ، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور : تاثیر سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی بر وضعیت مالی شرکت با نقش
تعدیلگر سیستم کنترل مدیریت/ مولف: حمید علی دوست
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری : ۱۰۴ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۱۷۲-۴
وضعیت فهرست نویسی : فیفا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : تاثیر سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی بر وضعیت مالی شرکت
رده بندی کنگره : TP ۹۸۳
رده بندی دیویی : ۶۶۸/۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۸۳۷۶۱۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیفا

نام کتاب : تاثیر سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی بر وضعیت مالی شرکت با نقش تعدیلگر سیستم کنترل مدیریت
مولف : حمید علی دوست
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: الهام غفاری
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۴
چاپ : زبرجد
قیمت : ۱۷۶۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۲۹-۱۷۲-۴
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

chaponashr.ir

شکر و قدردانی

بدینوسیله از زحمات و تلاش بی دریغ اساتید محترم که در تهیه این مجموعه با این جانب همکاری داشته اند، شکر و مراتب

پاس قلبی خود را اعلام نموده و موفقیت ایشان را از خداوند متعال خواهانم.

به پاس همدلی و همدلی، همسر که سایه مهربانیش سایه ساز زندگیم می باشد، او که اسوه صبر و تحمل بوده و مشکلات میسر

را برایم تسهیل نمود، در مسیر ماهوار زندگی واژه صبر را برایم به تصویر کشید و برق امید چشانش چراغ دلم را روشن

کرد، در تمام طول تحصیل همراه و همگام من بوده است، و محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و آسایش

برای من فراهم آورده.

پنجمین از فرزندان دلبندم آراد و آراین شکر می نمایم که صبورانه و صادقانه من را همراهی نموده است تا بتوانم به

تهیه و تنظیم کتاب پردازم.

این مجموعه را در کمال افتخار و امتنان به همسر عزیزم تقدیم می کنم

فهرست

فصل اول: کلیات ۱۱

مقدمه ۱۱

بیان مساله ۱۱

اهمیت و ضرورت پژوهش ۱۸

اهداف پژوهش ۱۹

فرضیه های پژوهش ۲۰

بهره وران از نتایج پژوهش ۲۱

قلمرو پژوهش ۲۱

چارچوب کتاب ۲۱

فصل دوم: ادبیات نظری ۲۳

مقدمه ۲۳

مفهوم سرمایه ۲۳

سرمایه فیزیکی ۲۴

سرمایه انسانی ۲۶

توسعه انسانی؛ زمینه ساز توسعه سیاسی و اقتصادی ۲۹

وضعیت مالی شرکت ۳۳

سودآوری ۴۰

سیستم کنترل مدیریت ۴۲

سیستم های کنترل پشتیبان مدیریت ۴۴

سیستم‌های اطلاعات مدیریتی.....	۴۵
سیستم‌های تولید گزارش.....	۴۵
چارچوب نظری تحقیق.....	۴۶
پیشینه پژوهش.....	۴۹
پیشینه داخلی.....	۴۹
پیشینه خارجی.....	۵۷
جمع بندی و نوآوری پژوهش حاضر.....	۶۲
فصل سوم: روش تحقیق.....	۶۳
مقدمه.....	۶۳
روش تحقیق.....	۶۳
بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش.....	۶۳
جامعه و نمونه آماری.....	۶۴
روش گردآوری داده ها.....	۶۴
ابزار گردآوری داده ها.....	۶۴
متغیرهای پژوهش.....	۶۵
روایی و پایایی ابزار پژوهش.....	۶۶
روش تجزیه و تحلیل داده ها.....	۷۰
فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات.....	۷۳
آزمون کولموگروف-اسمیرنوف.....	۷۶
بررسی مدل اندازه گیری.....	۷۷

۷۹	برآورد مدل معادلات ساختاری
۸۵	ضریب تعیین و ضریب تعدیل شده
۸۵	بررسی اعتبار حشو یا افزونگی (بررسی اعتبار مشترک)
۸۹	فصل پنجم: نتیجه گیری
۸۹	مقدمه
۹۰	نتیجه گیری و بحث
۹۱	پیشنهادهای کاربردی
۹۳	پیشنهادهای برای پژوهش های آتی
۹۵	منابع و مآخذ
۹۵	منابع فارسی
۹۹	منابع انگلیسی

فصل اول

کلیات

مقدمه

بررسی وضعیت مالی شرکت، یک فرایند مهم راهبردی تلقی می شود که کیفیت و اثربخشی مدیریت و عملکرد آن عامل تعیین کننده و حیاتی تحقق برنامه های توسعه و رفاه جامعه است. ارائه خدمات و تولید محصولات متعدد و تامین هزینه ها از محل منابع، حساسیت کافی را برای بررسی تحقق اهداف، بهبود مستمر کیفیت، ارتقای رضایت مندی مشتریان و شهروندان، عملکرد سازمان و مدیریت و کارکنان را ایجاد کرده است. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر سرمایه انسانی و سرمایه فیزیکی بر وضعیت مالی شرکت با نقش تعدیلگر سیستم کنترل مدیریت انجام شده است.

در فصل حاضر، کلیات پژوهش، اهمیت و ضرورت، اهداف، فرضیه ها، قلمرو پژوهش و چارچوب کتاب ارائه شده است.

بیان مساله

وضعیت مالی با توانایی یک شرکت برای انجام تعهدات برای رونق یا خدمت به یک جامعه تعیین می شود. در این راستا، سه بعد اصلی برای ارزیابی وضعیت مالی وجود دارد که عبارتند از ابعاد محیطی، نهادی و مالی. این سه بعد برای ایجاد یک وضعیت مالی مناسب

به هم مرتبط خواهند شد. با تحقق همه این ابعاد، شرکت قادر خواهد بود وضعیت مالی با ثبات تری را به ارمغان بیاورد. اولاً، بعد زیست محیطی ارزیابی وضعیت مالی است که بر اساس نحوه حمایت یا ممانعت یک دولت از مقررات، به ویژه در ارائه نوآوری ها به جامعه است. ثانیاً، بعد نهادی یک رویه مدیریتی و سیاست قانونی است که تصمیم گیری مالی را هدایت می کند. بعد نهادی اغلب به عنوان پاسخی به عوامل محیطی یا سیاسی است (دی ناپولی^۱، ۲۰۱۱). در نهایت، بعد مالی بیشترین ارتباط را با عملکرد مالی دارد. بعد مالی توسط سرمایه‌های شرکت معرفی می‌شود (عثمان^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). در ادامه، بحث سرمایه و دو نوع از مهم‌ترین سرمایه‌های شرکت بررسی می‌شوند.

اصطلاح «سرمایه» یکی از مهمترین مفاهیم اقتصادی است که در بحث سرمایه اجتماعی با رویکرد بین رشته ای در خلق مفهوم جدیدی به کار برده شده است و ضرورت اقتصادی ندارد و به همین دلیل ممکن است شبهاتی را برانگیزد. برای بر طرف شدن هر گونه شبهه ای باید دانست که در بحث سرمایه اجتماعی، اصطلاح سرمایه حکم استعاره را دارد و باید بین کاربرد آن در اینجا با مفهوم متعارف اقتصادی آن تمایز گذارده شود. یکی از ویژگی های سرمایه در اقتصاد آن است که با مالکیت عجین است. به این معنی که سرمایه مالک دارد و قانون حق مالکیت را حمایت، اعمال یا محدود می کند. دوم آن که سرمایه وقتی

^۱ DiNapoli

^۲ Usman

کارایی دارد که از آن انتظار بازدهی وجود داشته باشد و نیز انگیزه استفاده از سرمایه، رسیدن به محصول آن یعنی سود است. در نهایت این که در صورتی که غیر از مقوله سرمایه گذاری از سرمایه استفاده شود، سرمایه کم می شود (تشکر و معینی، ۱۳۹۴).

ساده ترین نوع سرمایه، سرمایه فیزیکی است که حداقل برخی اطلاعات در خصوص سرمایه گذاری وجود دارد و از لحاظ کمی قابل اندازه گیری است، اما توجه داریم که در این خصوص نیز مشکلات و خطاهای عدیده ای وجود دارد و به دلیل اینکه به طور مستقیم از طریق نهادها و سازمان ها اندازه گیری نمی شود روش های مختلفی برای برآورد آن ارائه شده است. سرمایه انسانی نیز از مقوله هایی است که برآورد آن دارای مسائل خاص خود است، زیرا این متغیر کاملاً کیفی است و شامل آموزش ها، تخصص ها و فنون و ... است که هر فرد از آن برخوردار است. بدیهی است که این مقوله کیفی به سادگی قابل اندازه گیری نیست، هر چند در بسیاری از مطالعات از متغیرهای جانشین مانند تعداد سال های تحصیل استفاده می کنند. مشکلات سنجش سرمایه اجتماعی از دو نوع دیگر سرمایه بیشتر است. سرمایه اجتماعی وضعیت کیفی را توصیف می کند که در جامعه و روابط بین افراد و گروه ها حاکم است. وجود این فضا روابط بین افراد را تسهیل نموده و اعتماد بین آنها را بهبود می بخشد. بدیهی است که اندازه گیری و ارائه شاخصی که بتواند چنین فضایی را به خوبی ترسیم کند بسیار پیچیده تر از سرمایه فیزیکی و انسانی است (سوری، ۱۳۹۳).

آموزش انسان را به سرمایه انسانی تبدیل می‌کند که در برگیرنده مهارت مورد نیاز برای بخش سنتی و بخش مدرن اقتصاد است و قدرت تولیدی اشخاص را بیشتر می‌کند. آموزش فنی و عمومی هر دو از طریق ایجاد توانایی در افزایش قدرت تولیدی جمعیت و به‌ویژه نیروی کار باعث افزایش درآمد می‌شود. هسته اصلی نظریه سرمایه انسانی آن است که آموزش قدرت تولیدی نیروی کار را افزایش می‌دهد که آن نیز به افزایش رشد اقتصادی منجر می‌شود. امروزه تمام کشورها به دنبال ارتقای کیفیت نیروی انسانی خود می‌باشند. زیرا معتقدند که تولید بیشتر و کیفیت بالاتر، تنها در گرو نیروی کار با صلاحیت است. قابلیت‌های نیروی کار تحت تاثیر آموزش توسعه می‌یابد و آموزش‌های مستمر سبب می‌شود که مهارت‌ها و قدرت تولید نیروی کار ارتقا یافته و آن را به صورت سرمایه انسانی درآورد. نیروی انسانی ماهر و متخصص یا سرمایه انسانی^۱، عامل اصلی نوآوری، رقابت پذیری و رشد اقتصادی است (لیلان و همکاران، ۱۴۰۱).

بیشتر اقتصاددانان معتقد هستند که در حقیقت کمبود سرمایه گذاری در سرمایه های انسانی عامل اصلی نازل بودن سطح رشد اقتصادی در کشورهای در حال توسعه است و تا زمانی که این کشورها آموزش و پرورش، استفاده از علوم و دانش و افزایش سطح مهارت‌های حرفه ای را ارتقا نداده اند، بازدهی و کارایی نیروی کار و سرمایه در سطح نازلی

^۱ Human Capital

باقی می ماند و رشد اقتصادی با کندی و با هزینه های سنگین تر صورت می گیرد. در واقع می توان گفت سرمایه های فیزیکی تنها زمانی بیشتر مولد خواهند شد که کشور دارای مقادیر لازم سرمایه انسانی باشد (عمادزاده و جعفری، ۱۴۰۰).

بیشتر کشورهای در حال توسعه با مشکل دوگانه و متمایزی روبرو هستند؛ آنها فاقد مهارت ها و تخصص های ضروری برای رشد بخش صنعت هستند، در حالی که مازاد نیروی کار غیرماهر دارند. وجود مازاد نیروی کار، تا حد زیادی به دلیل کمبود مهارت های غیرضروری است. تمرکز سرمایه انسانی برای حل این مشکلات از طریق ایجاد مهارت های لازم در انسان ها به مثابه منابع تولیدی و ایجاد مشاغل پردرآمد برای آنها است. نیاز برای سرمایه گذاری در منابع انسانی در این کشورها به مراتب بیشتر از سرمایه فیزیکی است. علیرغم واردات و یا ایجاد سرمایه های فیزیکی، هنوز این کشورها قادر به تسریع رشد اقتصادی خود نیستند؛ زیرا هنوز منابع انسانی در آنها توسعه نیافته باقی مانده است. این کشورها هر ساله مقادیر متنابهی سرمایه وارد می کنند، ولی به دلیل فقدان «مهارت های ضروری» مورد نیاز، قادر به استفاده کامل از این منابع نیستند. هر چند که مهارت های حرفه ای و دانش و تخصص همراه با سرمایه های خارجی وارد می شود؛ اما کافی نیستند. عدم توانایی رشد سرمایه های انسانی همراه با رشد منابع فیزیکی یکی از دلایل اصلی پایین بودن ظرفیت جذب منابع سرمایه فیزیکی در کشورهای در حال توسعه است. بنابراین، سرمایه گذاری در طرح های اجتماعی یکی از نیازهای پراهمیت این کشورها است. یکی از